

програмісти, стилісти, менеджери готельного бізнесу, військовослужбовці. Серед популярні творчі професії, серед них театральне мистецтво, стилісти, перукарі.

При виборі вишу, абітурієнти віддають перевагу учбовим закладам III-IV акредитації розташованих у великих містах, таких як Київ, Харків, Дніпропетровськ. Реалізації своїх планів більшість обрали великі міста інших держав, більшість міст Польщі та Росії.

42 студента природничо-географічного факультету МДПУ ім. Богдана Хмельницького пройшли анкетування: 21 особа чоловічої статі та 21 жіночої. Вибір майбутньої професії зумовлений рядом факторів, на більшість опитувальних вплинуло наявність бюджетної освіти та цікавість до спеціальності вчителя.

З 42 респондентів 19 обрали би іншу спеціальність, 22 – особи задоволені своїм вибором та 1 опитувальний обрав би інший ВУЗ. Щодо роботи по спеціальності, більшість вважають за краще загадувати на майбутнє. 9 осіб з радістю будуть працювати вчителем, 5 осіб взагалі не хочуть працювати по спеціальності.

Основними пріоритетами при працевлаштуванні студенти визначили заробітну плату. 20 осіб обрали цей варіант відповіді. Для 12 осіб важливий фактор професійного розвитку та самореалізації і 10 осіб при працевлаштуванні будуть керуватись любов'ю до обраної професії. 28 осіб задоволені якістю отриманої освіти, 14 осіб навпаки. 18 студентів паралельно з навчанням працюють, а 24 – приділяють увагу тільки навчанню.

Більшість респондентів виявила бажання отримувати в майбутньому другу вищу освіту. 42 – 25 осіб. До вступу в МДПУ ім. Богдана Хмельницького 11 осіб проживали в м. Мелітополь, 4 – в Мелітопольському районі, 16 осіб в Запорізькій області та 11 осіб в різних областях України.

Таким чином, випускники шкіл більше мріють про «престижні» для них професії та замислюючись про майбутнє працевлаштування. Випускники вишу, навпаки, респондентів задоволені вибором своєї професії. Цей факт, на нашу думку, заслуговує на увагу, бо з 42 студентів тільки 1 обрав би інший ВНЗ.

Тому, ми вважаємо, що треба удосконалювати і в подальшому профорієнтаційну роботу серед школярів, проводити діагностику та анкетування з метою покращення ситуації на ринку праці.

Список використаних джерел та література

1. Богиня Д.П., Грішова О.А. Основи економіки праці: Навч. посібник. - 2-ге вид./ Д.П. Богиня, О.А. Грішова. - К.: Знання-Прес, 2001. - 313 с.
2. Праця України 2012: Стат. збірник.- К.: Держкомстат, 2013. - 322 с.
3. Онікієнко В.В. Розвиток ринку праці України: тенденції та перспективи / Онікієнко В.В., Ткаченко С.М., Смельяненко Л.М. - К.: НАН України, 2007. - 285 с.

Володимир
Мельничук

МОРСЬКА СМУГА ЯК ГЕОЕКОТОН

Актуальність даної теми полягає у необхідності дослідження перехідних ландшафтними системами і комплексами різних типів в рамках загальної концепції континуальності географічного простору. Морська смуга характеризується тісною взаємодією прилеглої до моря суші та прибережного дна. Така взаємодія проявляється у ре-

енергетичних та інформаційних взаємозв'язках. Результатом такої взаємодії виступають особливості структури і функціонування берегової смуги як екотону.

Метою статті є аналіз берегової смуги моря як парадинамічної ландшафтної системи, утвореної в умовах високої контрастності середовищ на межі суші і води.

Науковим дослідженням екотонів як географічних об'єктів тісно займалися вчені-географи України М.Д. Гродзинський, Т.В. Бобра, О.І.Ситник та інші. Однак їх дослідження стосувалися винятково сухопутних перехідних меж на рівнинах чи в горах. Приморським смугам як екотонам у єдності і взаємозв'язку їх підводної та сухопутної складових не приділено значної уваги.

Передумовою впровадження поняття «екотон» та розуміння континуальності ландшафтних меж стали результати дослідження ґрунтів В.В. Докучаєвим наприкінці ХІХ століття та фітоценологічні дослідження рослинного покриву біологами. Унаслідок цього сформувалося загальне уявлення про поступовість, континуальність натуральних меж та формування своєрідних перехідних смуг з подібними для межуючих сторін властивостями.

Вперше поняття екотону в його широкому розумінні сформулював американський еколог та геоботанік Ф. Клементс на початку ХХ століття (1905 рік). Аналогічне визначення дав Ю.Одум [9]. Він розумів екотон як межову зону або зону «напруги» зі значною лінійною протяжністю, яка завжди буває вужчою за території сусідніх угруповань. Пізніше розуміння екотону звузилося до території контакту або зони різкого переходу між двома і більше різними екологічними видами, де відбувається їх взаємопроникнення.

Географічний зміст поняттю «екотон» надав В.П. Семенов-Тян-Шанський, який у 1923 р. звернув увагу на розпливчастість (континуальність) ландшафтних меж і запропонував формальний метод виділення перехідної смуги між природними районами та умовної лінійної межі у цій смугі. Належного відгуку серед радянських ландшафтознавців передвоєнного часу цей підхід (як, до речі, й континуалістські ідеї Л. Раменського) не знайшли [3].

В географії регулярно застосовувати термін «екотон» почали з 70-х років ХХ століття, ґрунтуючись на уявленні про поступовість ландшафтних меж як перехідних смуг. Незважаючи на це, основна увага ландшафтознавців приділялася пізнанню самих ландшафтів, а не перехідних смуг між ними.

Починаючи з середини 80-х років ХХ століття, на думку М.Д. Гродзинського, проблема ландшафтних меж та екотонів стала розглядатися як одна з пріоритетних. При цьому в поняття вкладали новий зміст – як цілісних ландшафтних комплексів (геосистем) з особливою структурно-функціональною організацією.

З початку ХХІ ст. термін «екотон» набув «ландшафтознавчого забарвлення й врешті став настільки загальним, що є тенденція розширювати його на всі типи ландшафтних меж, у тому числі й лінійні [4]. Так, науковою комісією з екотонів при Науковій комісії з проблем довкілля (SCOPE) екотон визначений як «зона переходу між сусідніми екологічними системами з набором характеристик, який однозначно визначається просторовим і часовим масштабами та силою взаємодії між сусідніми екологічними системами».

Термінологічний словник з фізичної географії тлумачить поняття «екотон» як перехідну смугу між суміжними ландшафтними комплексами, яка характеризується підвищеною інтенсивністю обміну між ними речовиною та енергією, різноманіттям екологічних умов і як наслідок – високою концентрацією органічного життя [14].

На нашу думку та за переконанням ряду вчених [2, 13], при вивченні всього спектру геокомпонентів та зв'язків між ними у перехідних зонах, необхідно користуватися терміном «геоекотон» як більш географічним за змістом. Географічна специфіка терміну «геоекотон» полягає саме у наявності префікса «гео» (аналогічно геокомплексу, геосистемі, геодинаміці, геопростору та ін.), який показує належність системи у першу чергу до географічного знання. Цілком логічно, що термін «геоекотон» є найбільш

